

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500246 Filosofia	OT	3	0
2500246 Filosofia	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Jesús Hernández Reynes

Correu electrònic: Jesus.Hernandez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No n'hi ha.

Objectius

L'assignatura consisteix en l'estudi de la metafísica de Leibniz a través de la lectura i comentari de les obres següents:

1. Discurs de metafísica (Discours de métaphysique) [1686] (GP IV, 427-462) (AA VI, 4B, 1529-1588).
2. Nou sistema de la naturalesa i de la comunicació de les substàncies, així com de la unió que hi ha l'ànima amb el cos (Système Nouveau de la nature et de la communication des substances, aussi bien que de l'union, qu'il y a entre l'âme et le corps) [1695] (GP IV, 477-486).
3. Principis de la naturalesa i de la gràcia fundats en raó (Principes de la nature et de la grâce fondés en raison) [1714] (GP VI, 598-606).
4. Monadologia (Monadologie) [1714] (GP VI, 607-623).

Competències

Filosofia

- Analitzar i sintetitzar els arguments centrals dels textos fonamentals de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Reconèixer i interpretar temes i problemes de la filosofia en les seves diverses disciplines.
- Reconèixer les implicacions filosòfiques del coneixement científic
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Situar les idees i els arguments filosòfics més representatius d'una època en el seu rerefons històric i relacionar els autors més rellevants de cada època en qualsevol de les disciplines filosòfiques.
- Utilitzar la simbologia i els procediments de les ciències formals en l'anàlisi i la construcció d'arguments.
- Utilitzar un pensament crític i independent a partir dels temes, els debats i els problemes que planteja la filosofia tant històricament com conceptualment.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar casos històrics de fets científics.
2. Assenyalar i resumir el contingut filosòfic comú a diverses manifestacions de diferents àmbits de la cultura.
3. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
4. Debatre a partir del coneixement especialitzat adquirit en un context interdisciplinari
5. Demostrar una posició pròpia davant d'un problema o una controvèrsia de rellevància filosòfica, o en un treball de recerca filosòfica.
6. Distingir i contrastar textos representatius dels principals gèneres de la literatura filosòfica.
7. Documentar un tema filosòfic i contrastar-ne les fonts.
8. Dominar en el grau necessari els idiomes rellevants per a la pràctica professional.
9. Establir una planificació per desenvolupar un treball sobre la matèria
10. Exposar els conceptes propis de la història de la filosofia
11. Identificar les idees principals d'un text sobre la matèria i fer-ne un esquema
12. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
13. Indicar els principals temes de discussió filosòfica en l'actualitat.
14. Jutjar l'impacte moral sobre l'ésser humà dels nous desenvolupaments tècnics.
15. Participar en debats sobre qüestions filosòfiques respectant les opinions dels altres participants
16. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
17. Reconèixer i utilitzar les diverses formes de raonament presents en la història de la filosofia.
18. Redactar correctament un text no normatiu prèviament analitzat
19. Reflexionar sobre el treball propi i el de l'entorn immediat amb intenció de millorar-los de manera continuada
20. Resoldre problemes de manera autònoma.
21. Resumir els temes i els arguments exposats en un debat filosòfic clàssic.

Continguts

LA METAFÍSICA DE LEIBNIZ

L'assignatura s'organitza en tres blocs:

1. Bloc 1: Primera formulació del sistema. Text de referència: Discurs de metafísica.
2. Bloc 2: L'harmonia preestablerta i la teodicea. Texts de referència: Nou sistema i Principis.
3. Bloc 3: El sistema compendiat. Text de referència: Monadologia.

Metodologia

Les classes consisteixen en l'exposició i discussió dels textos que li serveixen de base. Es preveuen intervencions del professor i dels alumnes participants, seguint un ordre de lectura coincident amb la cronologia dels escrits de Leibniz tractats.

La dinàmica de classe fa necessària la lectura fora de l'horari d'aula dels textos que després seran tractats a l'aula.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes	45	1,8	4, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 15, 17, 19, 21
Tipus: Supervisades			
Preparació exposicions i treball	22,5	0,9	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 15, 16, 18, 19, 20, 21
Tipus: Autònomes			
Lectura de texts i estudi	75	3	3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 17, 18, 20, 21

Avaluació

L'avaluació es farà sobre quatre activitats: tres exàmens parcials distribuïts al llarg del curs, en finalitzar cada bloc temàtic. El valor ponderat de cadascun d'ells és del 20%. La quarta activitat és un treball escrit sobre un tema del temari, lliurat al final del període de classes. El seu valor ponderat és del 40%. Es considera no avaluable l'alumne que no es presenta a un mínim d'activitats d'avaluació que sumin un valor ponderat del 70%. En la data establerta pel deganat, es farà una reavaluació dels exàmens a través d'un examen final, amb valor ponderat d'un 60%. A la vegada, també es podrà recuperar el treball escrit.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exàmens parcials	60%	4	0,16	1, 2, 4, 5, 6, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 19, 20, 21
Treball escrit	40%	3,5	0,14	3, 7, 8, 9, 12, 16, 17, 18, 20, 21

Bibliografia

Bibliografia.

A. Fonts

L'edició crítica i completa de les obres de Leibniz està encara en curs de publicació. El projecte va començar el 1901, per acord de l'Associació Internacional de les Acadèmies de Ciències. El 1907 se'n va fer l'encàrrec formal; però no va ser fins el 1923, ja després de la Primera Guerra Mundial, que es va publicar el primer volum d'aquest gran projecte. Després de la Segona Guerra Mundial, amb la separació d'Alemanya en dos estats, el treball d'investigació i edició es divideix entre diferents institucions. El 1956 comença la seva tasca el Centre d'investigació Leibniz de la Universitat de Münster. El 1962 es funda l'Arxiu Leibniz d'Hannover. L'arxiu s'encarrega de les sèries I, III i VII; mentre que Münster ho fa de les sèries II i VI. Per la seva banda, la seu de Potsdam de l'Acadèmia de Ciències de Berlín-Brandenburg s'ocupa de l'edició de la sèrie IV. La sèrie V es

troba encara inactiva. Des de 2013, la Akademie Verlag (que fou fundada el 1946 en la part soviètica de Berlín) forma part de De Gruyter, i actualment és l'editorial que publica l'edició històrico-crítica del textos de Leibniz. Des de l'any 2001, els nous volums que es van publicant solen tenir una versió electrònica d'accés lliure a través d'Internet. Vegeu, per a tota la informació sobre l'edició de l'Acadèmia de les obres de Leibniz, el portal general de l'Akademie-Ausgabe: <http://www.leibnizedition.de/>

Leibniz, Gottfried Wilhelm. *Sämtliche Schriften und Briefe* (edició de la Berlin-Brandenburgischen Akademie der Wissenschaften und der Akademie der Wissenschaften zu Göttingen). Berlín: Akademie Verlag

Encara ara es fa servir com a edició de referència, sobretot pel que fa a la paginació, la que va fer al segle XIX C. I. Gerhardt:

Leibniz, Gottfried Wilhelm. *Die Philosophische Schriften*, 7 vols., ed. C. I. Gerhardt (Berlín: Weidmann, 1875-90; reprint ed. Hildesheim: Olms, 1960). Edició electrònica de lliure accés a través d'Internet: https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Die_philosophischen_Schriften_von_Gottfried_Wilhelm_Leibniz

A1. Edicions electròniques de les fonts

Discours de métaphysique (en la versió de l'Akademie Ausgabe):

<http://www.uni-muenster.de/Leibniz/DatenVI4/VI4b2.pdf>

Système nouveau de la nature et de la communication des substances, aussi bien que de l'union, qu'il y a entre l'âme et le corps (sense informació de la versió) :

https://fr.wikisource.org/wiki/Syst%C3%A8me_nouveau_de_la_nature

Principes de la nature et de la grâce fondés en raison (en la versió de Gerhardt):

https://fr.wikisource.org/wiki/Principes_de_la_nature_et_de_la_gr%C3%A2ce

Monadologie (en la versió de Gerhardt): https://fr.wikisource.org/wiki/Monadologie/%C3%89dition_Gerhardt

B. Traduccions

Leibniz, Gottfried Wilhelm. *Escritos filosóficos* (edició d'Ezequiel de Olaso). Madrid: Antonio Machado Libros, 2003.

Leibniz, Gottfried Wilhelm. *Obras filosóficas y científicas*. Vol. 2: *Metafísica*(edició d'Ángel Luis González). Granada: Comares, 2010.

Leibniz, Gottfried Wilhelm. *Escritos metodológicos y epistemológicos; Escritos filosóficos; Escritos lógico-matemáticos*. "Biblioteca de grandes pensadores"(introducció de Javier Echeverría). Madrid: Gredos, 2011.

Leibniz, Gottfried Wilhelm. *Discurso de metafísica*(edició de Julián Marías). Madrid: Alianza, 2002.

Leibniz, Gottfried Wilhelm. *Monadología*. Edición trilingüe(traducció de Julián Velarde). Oviedo: Pentalfa, 1981. (Trad. reed. a Madrid: Biblioteca Nueva, 2001.)

C. Biografies de Leibniz

Aiton, E. J. *Leibniz, una biografía*. Madrid: Alianza, 1992.

Antognazza, Maria Rosa. *Leibniz. An Intellectual Biography*. Cambridge: Cambridge University Press, 2009.

D. Estudis sobre Leibniz

Belaval, Yvon. *Leibniz. Initiation à sa philosophie*, París : Vrin, 2005 (1a edició 1962).

Deleuze, Gilles. *El pliegue. Leibniz y el barroco* [Le pli. Leibniz et le baroque, París: Minuit, 1988]. Barcelona: Paidós, 1989.

Echeverría, Javier. *Leibniz*. Barcelona: Barcanova, 1981.

Gaudemar, Martine de. Le vocabulaire de Leibniz. París: Ellipses, 2013.

Jolley, Nicholas. Leibniz. Routledge, 2005.

Ortega y Gasset, José. La idea de principio en Leibniz y la evolución de la teoría deductiva. Madrid: Alianza, 1992.

Roland, Jeanne. Leibniz. París: Ellipses, 2011.

Roldan, Concha. Leibniz. En el mejor de los mundos posibles. Barcelona, Batiscafo, 2015.